

7/7514 GK 84

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2019-610.01-E.66/3465/5593

Konu : Yazılı soru önergesi

01. / 07 / 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 24/01/2019 tarihli ve 43452547-120.07-E. 415383 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7514 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2019-610.01-E.66/3464/5592
Konu : Yazılı soru önergesi

01.07/2020

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7514 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın,

"Kanunî hâkim güvencesi" kenar başlıklı 37. maddesinde, hiç kimsenin kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun,

"Davanın nakli ve duruşmanın başka yerde yapılması" kenar başlıklı 19. maddesinde, yetkili hâkim veya mahkemenin, hukukî veya fiilî sebeplerle görevini yerine getiremeyecek hâlde bulunması halinde; yüksek görevli mahkemenin, davanın başka yerde bulunan aynı derecede bir mahkemeye nakline karar vereceği, kovuşturmanın görevli ve yetkili olan mahkemenin bulunduğu yerde yapılması kamu güvenliği için tehlikeli olursa, davanın naklini Adalet Bakanının Yargıtaydan isteyeceği ve mahkemenin, fiilî sebepler veya güvenlik gerekçesiyle duruşmanın il sınırları içinde başka bir yerde yapılmasına karar verebileceği

Hükümlerinin yer aldığı mâlumlarıdır.

Anayasanın ve Ceza Muhakemesi Kanununun anılan hükümleri çerçevesinde davanın nakli, kanunî hâkim güvencesi ilkesine ters düşmeyecek şekilde somut gereklilikler ya da hukuki ve fiilî engeller sebebiyle uygulanmaktadır.

II- Bakanlığımız tarafından, dışarıda korumasına bırakacağı kimsesi bulunmayan tutuklu ve hükümlü annelerin yanlarında ceza infaz kurumunda barındırılan 0 ilâ 6 yaş grubundaki çocuklar için birçok çalışma yapılmaktadır.

Annesinin yanında kalan bu çocuklara yönelik olarak yapılan çalışmalar şu şekildedir:

A) Anne ve çocuğun ruh sağlığını korumak, ebeveynlik becerilerini artırmak ve aynı zamanda çocuğun gelişimine katkıda bulunabilmek amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen ve ceza infaz kurumlarında görev yapan psikolog ve sosyal hizmet uzmanları ile grup çalışmaları kapsamında istekli annelere "Aile Eğitim Programı" eğitimi verilmektedir. Kadın ceza infaz kurumları başta olmak üzere tüm ceza infaz kurumlarında 2010 yılından itibaren 0 ilâ 3 ve 3 ilâ 6 yaş grubu çocuğu bulunan ebeveynlere yönelik olarak uygulanan Aile Eğitim Programı çerçevesinde, aynı yaş grubu içinde çocuğu bulunan anneler bir araya getirilerek o yaş dönemi içinde bulunan çocukların fiziksel ve ruhsal gelişimleri hakkında bilgiler ile birlikte Çocuk Eğitim Materyalleri (ÇEM) ve ödevler verilmektedir. Kurum uzmanları, oda ziyaretlerinde bu materyalleri annelerin doğru uygulayıp

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

uygulayamadıklarını gözlemlemekte, uygulamada sorun yaşayan anneler bireysel görüşmelere davet edilip desteklenmektedir. Kadın hükümlü ve tutuklulara uygulanan bu programlar, hükümlü ve tutukluların psiko-sosyal durumlarının iyileştirilmesi amacıyla hizmet ederek, çocukları ile kurdukları iletişimi dolaylı olarak olumlu yönde etkilemektedir.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarındaki psiko-sosyal servis uzmanları tarafından kendini sözel olarak ifade edebilen çocuklarla yapılan bireysel görüşmeler aracılığıyla çocuklar ilgili oldukları alanlara yönlendirilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında çocuğun altı yaşını tamamlamasından sonraki süreçte psiko-sosyal yardım servisinde görevli psikolog ve sosyal hizmet uzmanları, çocuğun dışarıda bakacak kimsenin bulunmadığı tespitini yaptıktan sonra Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ilgili birimleri ile iletişime geçerek çocukların devlet koruması altına alınmasını sağlamaktadır. Sonraki süreçte anne ve çocuğun bağının devamı için çocuğun teslim edildiği kurum ile iletişime devam edilerek çocukların ceza infaz kurumuna getirilip anneleriyle görüşmeleri ve telefonla konuşmaları sağlanmaktadır. Psiko-sosyal yardım servisinde görevli psikolog ve sosyal hizmet uzmanları; bu süreçte hem anneyi hem çocuğu hazırlamak için gerekli görüşmeleri yaparak mesleki müdahaleyi gerçekleştirmektedir.

C) Ceza infaz kurumu dışındaki ebeveyne ve akrabalara özlem konusunda çocukların desteklenmesine yönelik çalışma stratejileri geliştirilmektedir. Rol model konusunda dış ülkelerde uygulanan benzer uygulamalar da araştırılarak, yeni program düzenleme çalışmaları yapılmaktadır. Sivil toplum kuruluşlarıyla yapılan projelerde, annesinin yanında kalan çocuklarla ilgili rol model eksikliğini konu alan projeler mevcut olmakla birlikte, bu konuda yeni protokollerin imzalanmasına yönelik çalışmalar Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Ç) Annesinin yanında kalan çocuklar, müstakil kadın ceza infaz kurumlarında ve kapalı ceza infaz kurumlarının büyük bir bölümünde bulunan kreşlerde kreş hizmetlerinden faydalanabilmektedirler. Kurum içerisindeki kreşlerde çocuklar, psiko-sosyal servis uzmanları gözetiminde boş zamanlarını değerlendirmeye yönelik serbest oyun etkinlikleri, kutlama ve çeşitli faaliyetlere katılabilmektedir.

Bununla birlikte, 21/12/2011 tarihinde imzalanan Adalet Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde Annesinin Yanında Kalan Çocukların Gelişimlerinin Desteklenmesi Hakkında İşbirliği Protokolü ile ülke genelindeki ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan 3 ilâ 6 yaş grubu çocuklar, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı anaokulları ve ana sınıflarından ücretsiz olarak yararlanabilmektedirler.

D) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara ve süt emziren annelere, durumlarına uygun gıda verileceği düzenlenmiş olup, bu hüküm gereğince annesi ile kalan her çocuğa annesinin iâsesinden bağımsız olarak iâse bedeli ödenmektedir. Çocukların çocuk bezi, elbise gibi ihtiyaçları öncelikle Adalet Bakanlığı tarafından bütçe imkânları ölçüsünde ve destekte bulunmak isteyen sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içerisinde karşılanmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumu tarafından temin edilen mamanın yetersiz kalması halinde özel beslenme diyetine uygun mamaların tedavi ve bebeğe uygun besin kapsamında değerlendirilerek bebeklerin yeterli ve sağlıklı bir şekilde gıda almaları sağlanmakta, bebeğin ihtiyaç duyduğu özel gıdalar tedavi gideri kapsamında karşılanmaktadır. Bu doğrultuda ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular ile annesinin yanında kalmakta olan çocukların da sağlık giderleri Adalet Bakanlığınca karşılanmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

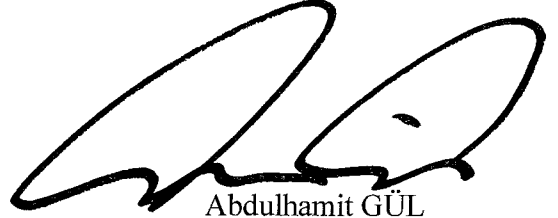
E) Öte yandan, çocuklara yönelik olarak Bakanlığımızca yapılan ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte yürütülen "Oyun Odası Oluşturulması" çalışmaları da tamamlanmıştır.

F) Yine, ceza infaz kurumlarında doğan bebekler ve kurumda doğum yapan anneler ile annesiyle beraber kuruma kabul edilen 0 ilâ 6 yaş grubundaki çocuklar, kurumda görev yapan aile hekimi tarafından muayene edilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerektiğinde devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerektiğinde ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Bununla birlikte; anneleriyle birlikte kalan çocuklar, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokolün, Hasta Yakınları Refakati Bölümünün 36. maddesinin ikinci fıkrası gereğince, doktor tarafından gerekli görülmesi halinde anneleri ile beraber ya da annelerinden alınan bilgiler doğrultusunda hastaneye sevk edilerek her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmaktadır.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; 18/02/2019 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarında 12 ilâ 15 yaş arası 146, 15 ilâ 18 yaş arası 2.764 tutuklu ve hükümlü bulunduğu, kurumlarda anneleriyle birlikte kalan bebeklerin ihtiyaçlarının karşılanmadığı yönünde yapılmış herhangi bir şikâyet ve başvuru bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

